

# L'acollida a l'escola bressol, un procés per a tots

Pensar i organitzar els primers dies dels infants a l'escola bressol demana acollir la manera com pot viure aquest procés la seva família. En l'experiència del procés de familiarització s'hi barregen les expectatives, els sentiments, els dubtes i les incerteses que, amb el temps i la manera com s'acullen, es van transformant en una experiència recordada amb més o menys bon record.

L'escrit elaborat per tres famílies recull la seva experiència i visió sobre aquest moment i l'escola bressol.

Jordi Martín, Gisela Felipe,  
Marc Gual, Adriana Tarrida i Imma Solano

## Un primer pas: la tria

Des del moment que tens un fill o una filla per primera vegada, tot el que sents i vius ho fas amb molta intensitat i emoció, però també amb la inquietud i la incertesa de no saber si les decisions que estàs prenent són les més adequades.

Una de les primeres decisions que com a pares vam haver de prendre va ser la tria de l'escola bressol, on el nostre fill hauria de passar moltes hores, potser excessives per la seva curta edat.

Un cop finalitzada la ruta per les diferents jornades de portes obertes i escoltats els diferents projectes educatius que les escoles bressol del barri ens presentaven, vam veure que el que ens fa realment decidir per una en concret no és altra cosa que les sensacions que ens transmet l'equip humà que hi treballa i la cura que tenen per tractar amb els infants i les famílies, la calidesa que s'hi viu i el respecte que s'hi respira.

Per això vam triar l'escola actual, perquè des de la primera trobada, tant nosaltres com el nostre fill ens hem sentit acollits i valorats com a únics i individuals, però dins del col·lectiu.

## Valorant l'escola bressol

Amb l'arribada de setembre i l'inici de l'escola, comença una situació nova per als infants, però també per a les famílies, no ens enganyem. Els

primers que hem de fer l'esforç de viure la separació amb normalitat i coherència, som les mateixes famílies. En certa mesura, part de l'èxit del procés d'adaptació del nostre fill dependrà de nosaltres i de la nostra actitud. Hem de procurar viure la situació amb naturalitat, entenent que ha de formar part del procés de desenvolupament maduratiu i social dels infants. Hem de ser capaços d'acompanyar els nostres fills i filles en l'arribada a l'escola i saber acomiadar-nos amb calma, sense enganys i en un temps prudent.

«Ara, quan recordem les primeres setmanes a l'escola se'ns escapa un somriure, però aleshores el que se'ns escapava era una llàgrima galta avall, en veure com el Genís, amb la cara aixafada contra el vidre de la porta, t'implorava que no l'abandonessis mentre tu esperaves girar per l'escala per relaxar aquell somriure forçat tot dient: 'Fins a la tarda...' o 'T'estimo fill...'»

«I tant que 'patiem' els primers dies, i encara ara. I ens surten els dubtes sobre com vivim, quin model de vida triem, quines relacions establim amb els fills i quines relacions els toca establir a ells.»

«Per nosaltres va ser molt encertat que el procés d'adaptació fos tan progressiu.»

«A molts pares ens costa deixar els nostres fills i filles per primera vegada a l'escola bressol. De fet, crec que de ben segur, ens costa més a nosaltres que a ells. De cop i volta, sense poder pensar-ho més, comença el curs i arriba el 'Ostres, vols dir que estarà bé? I si no hi està a gust? Què farà si em crida i jo no la puc consolar?...'»

«Em va semblar genial que el primer dia de setembre es fes una trobada amb tots els infants que ja venien a l'escola per tal que es retrobessin entre ells, es tornessin a reforçar els lligams, s'ubiquessin dins l'entorn, es fessin amb el nou espai, etc., i poc a poc amb els dies s'anessin incorporant els infants nous oferint un espai on poder-se conèixer.»

D'una cosa no en tenim cap dubte: a l'escola també creixen i aprenen què és la vida, exploren i es socialitzen. Un procés a través del qual aprenen a establir rols, a diferenciar actituds, prendre posicions... I tot sense la nostra mirada i intervenció, només amb un bon grup de mestres

que sobrevolen per l'escola bressol, estimulen, calmen, negocien, acaronen, observen i acompanyen l'infant.

Hem trobat una escola adaptada a les necessitats, capacitats i inquietuds dels infants i que es presenta com un espai adient per al seu desenvolupament, a través de la interacció amb els adults (mestres o no) i els altres infants. Per a nosaltres, com a famílies, també és molt beneficiós. Les interaccions humanes apareixen en cada instant i de múltiples maneres; sobretot amb els altres infants, però també amb els mestres, les cuineres... i altres mares, pares, oncles, tietes...

La possibilitat d'estar dins l'escola ens permet observar que els mestres estan amb i per a tots, dins la dificultat que suposa adaptar-se a les diferències entre infants (accentuades en els primers dos anys de desenvolupament). S'estableix un diàleg entre l'adult i cada infant per tal de crear una relació de confiança i seguretat, i alhora posen èmfasi en cadascuna de les necessitats de desenvolupament i en l'autonomia, cabdal en aquest procés de creixement, i sovint, la gran oblidada fora de l'àmbit de l'escola.

Els infants entenen i saben molt més del que ens pensem, i les famílies molts cops, per desconeixement o per *modus vivendi* no creem les condicions necessàries per al desenvolupament de les seves capacitats.







escola 0-3

Els mestres ens acompanyen en aquest camí per l'autonomia, i l'escola ens ofereix la possibilitat de compartir moments i mirar el nostre fill des d'una altra perspectiva.

A través de les propostes diverses, sensorials o socials, i els espais, s'afavoreix l'aprenentatge de l'infant, i les mestres l'escolten, veuen i preveuen cap a on vol anar, oferint alternatives als diferents ritmes personals o biològics de cadascun d'ells.

I els companys grans i petits intervenen en aquest fet educatiu ja sigui observant o interactuant. Creant una relació que els reforça i emfatitza el caràcter, i a les famílies ens el presenta fora de l'àmbit familiar.

Observar els infants ja és un gran goig, un aprenentatge, i alhora posa un accent a la individualitat humana. Els intercanvis de mirades i somriures, carotes o gestos, ens fan créixer i viure a tots plegats.

#### **Sentir-se acompanyat: una necessitat**

És cert que el moment de la separació arriba massa ràpid i l'ideal seria que els infants poguessin estar a casa amb la família durant molt de temps, però la nostra societat no ho entén així i les polítiques de conciliació familiar tampoc. Som un dels països europeus on els permisos per

maternitat i paternitat són més curts, per no parlar de la manca d'altres ajuts de tipus econòmic, social...

Per això és bàsic tenir molta confiança en les mestres que es faran càrrec del teu fill durant tantes hores. De fet, al principi has de fer una confiança cega, ja que famílies i mestres encara no ens coneixem gens. Amb el temps, però, cal pensar que aquesta confiança no es guanya de forma gratuïta, sinó que s'aconsegueix a partir d'una sèrie de coses que cal tenir presents.

El respecte als diferents ritmes de cada infant, a les peculiaritats de cada família, i sobretot el tipus de resposta i d'acompanyament que et donen davant del dubte, són els elements que faciliten aquesta comunicació entre família i escola, per altra banda tan important.

En iniciar l'escola realitzem una adaptació de tots plegats cap a la creació d'un grup; nosaltres i ells establim petites estones per anar conecient les persones i l'espai, i alhora s'inicien les interaccions, a poc a poc, molt més a poc a poc del que el dia a dia dels adults ens provoca.

És important que la mestra conegui els hàbits i costums de cada infant pel que fa a temes com el menjar, el son... i després saber-los gestionar dins el grup.



«Encara recordem com patíem pel moment de la migdiada perquè el nostre fill només s'adormia al pit o als braços, i per tant, pensàvem que seria missió impossible fer-lo dormir a l'escola. A l'inici, cren les mestres qui, concient els seus hàbits de son, l'adormien en braços, i poc a poc, va anar dormint tot sol al seu llit. No ens haguéssim imaginat mai que, més endavant, fent gala d'un comportament social que només els humans sabem tenir, en el moment de dormir s'estirés al seu llit, tanqués els ulls i s'adormís amb més o menys facilitat durant una bona estona.»

Tot aquest respecte individual es fa difícil de dur a terme a causa de les polítiques que apliquen unes ràtios desmesurades i que comporten que les mestres tinguin dificultats per continuar oferint aquesta qualitat educativa de què parlem, però som testimonis que fan l'impossible per arribar a tot arreu per tal que els infants, a més de sentir-se atesos, també es sentin segurs, confiats i estimats.

D'altra banda, com a famílies, agraïm molt que les mestres ens acompanyin en aquesta tasca tan bonica d'educar els nostres fills i filles, i per això escoltem amb atenció el seu parer. Un punt de vista que tan sols demanem que sigui respectuós i afectuós.

En resum, entenem que el procés d'adaptació o d'acollida serà més fàcil com més respecte tinguin per l'infant i la seva família en relació amb diferents aspectes com el ritme, el temps o els costums.

També serà més fàcil si creiem en una confiança mútua, en una relació de complicitat i proximitat que ens faci anar escola i família en una sola direcció que doni coherència i sentit al procés. En aquest punt, ens agrada molt l'escola bressol perquè compta amb la presència de les famílies. Aquesta transparència dona seguretat als familiars, que al matí acompanyen els infants i poden entrar fins a l'estança i estar-s'hi una estona. Tenir les portes obertes per a les famílies ens transmet seguretat i confiança vers la tasca que s'està fent i és un





símbol inequívoc de creure fermament en una relació estreta família-escola.

El fet de poder tenir un espai còmode per seure relaxadament, parlar, donar el pit, observar el joc dels infants, a la mateixa estança, a prop de la mestra i els companys i companyes, ens fa sentir com a casa. Aquella estona tranquil·la, d'intercanvi de mirades i de contacte físic, ens permet retrobar-nos després de tot el dia, en què família i infant ens hem trobat molt a faltar. Després als infants els agrada ensenyar-nos els espais i les propostes de joc, i ens acomiadem de les mestres i els companys d'una forma relaxada.

En aquest sentit, també, a les famílies ens agrada molt la llibreta de comunicacions diàries on les mestres ens expliquen el quotidià dels nostres fills i filles d'una manera molt planera que ens ajuda a conèixer més l'escola, també els nostres fills, i per què no dir-ho, a estirar una conversa durant l'hora de sopar.

Però el millor exemple que podem trobar per explicar el que bonament hem intentat amb aquestes quatre línies és el text que dona la benvinguda al vestíbul de la nostra escola, i que resumeix a la perfecció el que pensem nosaltres sobre com hem de viure l'escola per establir una creació de vincles afectius que ens ajudin a créixer:

*Aprenem del que vivim i com ho vivim, per això a l'escola bressol la manera com ens relacionem amb els infants està pensada amb molta cura i delicadesa.*

*Per als infants és imprescindible crear vincles afectius per créixer de forma harmònica, i la manera com nosaltres, els adults, intervenim en aquests moments d'atenció, de cura, de descans, quan necessiten el consol... els retorna una imatge positiva de si mateixos, perquè és des de la proximitat i la qualitat d'aquests moments de relació, des d'on l'infant es va construint com a persona.*

Alguns tornem a iniciar de nou aquest procés d'adaptació amb un segon fill. Suposem que l'experiència serà un grau i que ho entomarem amb més serenor i naturalitat, però també és cert que cada persona és única i especial i per tant potser viurem un altre procés. ■

Jordi Martín i Gisel·la Felipe, pares del Genís i l'Aina  
 Marc Gual i Adriana Tarrida, pares de la Joana  
 Imma Solano, mare de l'Ariadna